

06 ΟΚΤ. 2014

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ**

Σελίδες απάντησης : 3
Σελίδες συνημμένων : -
Σύνολο σελίδων : 3

Γ. Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ – Γ.Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
ΤΗΛ. : 213 15 14 305
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 03/10/2014

Αριθ. Πρωτ.: Β13-91

ΠΡΟΣ :
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα: Ερωτήσεων (2)

ΚΟΙΝ.:
-Βουλευτή κ. Ελ. Αυγενάκη

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Ερώτηση του Βουλευτή κ. Ελ. Αυγενάκη.
Σχετ.: Ερώτηση 2401/09-09-2014.

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ελ. Αυγενάκης, με θέμα : «**Στήριξη σε δανειολήπτες που έλαβαν δάνεια με ισοτιμία ελβετικού φράγκου**», σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα :

1. Δάνεια πολιτών που συνάπτονται σε ελβετικό φράγκο

(α) Η νομική φύση των δανειακών συμβάσεων σε ελβετικό φράγκο

Η ΓΓΚ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της διερεύνησε τη νομική φύση των δανειακών συμβάσεων σε ελβετικό φράγκο και εξέτασε αν αυτές λογίζονται ως δανειακές συμβάσεις ή ως επενδυτικά προϊόντα.

Οι ως άνω συμβάσεις αφορούν στη μεταβίβαση χρημάτων με την υποχρέωση της μετέπειτα έντοκης επιστροφής τους, συνεπώς χορηγούμενα δάνεια σε συνάλλαγμα συνιστούν δάνειο με τη στενή του όρου έννοια (ΑΚ 806) και όχι επενδυτικό προϊόν.

(β) Εποπτεύουσες αρμόδιες αρχές για διερεύνηση και επιβολή κυρώσεων.

Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης των συναλλασσομένων σε περίπτωση παροχής επενδυτικών προϊόντων καθορίζονται από τις διατάξεις του ν. 3606/2007, αρμοδιότητα για την τήρηση του οποίου έχει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία επιβάλλει τις προσήκουσες κυρώσεις σε περιπτώσεις ελλιπούς προσυμβατικής ενημέρωσης.

Ομοίως, οι υποχρεώσεις προσυμβατικής ενημέρωσης των συναλλασσομένων σε περίπτωση τραπεζικών προϊόντων, καθορίζονται από την 2501/2002 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, της οποίας τον έλεγχο εφαρμογής έχει η Τράπεζα της Ελλάδος η οποία αρμοδίως επιβάλλει τις προσήκουσες κυρώσεις σε περιπτώσεις ελλιπούς προσυμβατικής ενημέρωσης.

(γ) Ενέργειες και αρμοδιότητα της ΓΓΚ

Λαμβάνοντας υπόψη την ανωτέρω νομική φύση των υπό εξέταση συμβάσεων, η ΓΓΚ διερεύνησε την πιθανότητα εφαρμογής των διατάξεων περί αθέμιτων εμπορικών πρακτικών του νόμου 2251/1994 για την προστασία των καταναλωτών, αλλά πιθανολογήθηκε ότι, η

στοιχειοθέτηση αθέμιτης εμπορικής πρακτικής στο άρθρο 9 (γ) (1), (2) υπό την έννοια ότι η Τράπεζα χορήγησε σε δανειολήπτη δάνειο το οποίο στην ουσία αποτελούσε επενδυτικό προϊόν οδηγώντας τον, κατά συνέπεια, να αναλάβει έναν συναλλαγματικό κίνδυνο τον οποίο διαφορετικά δεν θα αναλάμβανε, δεν μπορεί να θεμελιωθεί, δεδομένου ότι τέτοια αναγωγή οδηγεί σε πιθανή παράβαση διατάξεων περί των υποχρεώσεων προσυμβατικής ενημέρωσης των συναλλασσομένων της, οι οποίες εκφεύγουν της αρμοδιότητας της ΓΓΚ.

Εξάλλου, η χρησιμοποίηση ως νομική βάση του άρθρου 9ε «Παραπλανητικές παραλείψεις» του ν. 2251/1994 υπό την έννοια ότι κατά τη σύναψη του δανείου η Τράπεζα παρέλειψε ουσιώδεις πληροφορίες που χρειάζεται ο μέσος καταναλωτής, ανάλογα με το συγκεκριμένο πλαίσιο, για να λάβει τεκμηριωμένη απόφαση συναλλαγής, και, ως εκ τούτου, τον οδήγησε να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε, πιθανολογήθηκε ότι δεν μπορεί να υποστηριχτεί δεδομένου ότι οι καταναλωτές πριν από τη χορήγηση των εν λόγω δανείων λάμβαναν έγγραφη ενημέρωση από στελέχη των τραπεζών για τη λειτουργία του δανειακού προϊόντος, τον κίνδυνο από ενδεχόμενη διακύμανση της συναλλαγματικής ισοτιμίας, τις συνέπειες αυτής σε σχέση με το τυχόν καταβαλλόμενο σε ευρώ ποσό εξόφλησης της δόσης, καθώς και για τις δυνατότητες και τα μέσα προστασίας τους από ενδεχόμενη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

(δ) Πρόσφατες εξελίξεις

ι. Η υπ' αριθμ. 23/2014 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης

Με την υπ' αριθμ. 23/2014 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Ξάνθης, η οποία εκδίκασε αγωγή δανειολήπτη που είχε συνάψει στεγαστικό δάνειο σε ελβετικό φράγκο κατά τράπεζας, κρίθηκε άκυρος και καταχρηστικός συμβατικός όρος σύμφωνα με τον οποίον «... *εφόσον το δάνειο ή οποιοδήποτε τμήμα αυτού έχει χορηγηθεί σε συνάλλαγμα, ο οφειλέτης υποχρεούται να εκπληρώσει τις εντεύθεν υποχρεώσεις του προς την Τράπεζα ... είτε σε EURO με βάση την τρέχουσα τιμή πώλησης του νομίσματος χορήγησης την ημέρα της καταβολής*», ενώ σύμφωνα με το διατακτικό της απόφασης οι καταβολές που πραγματοποιεί ο ενάγων προς εκπλήρωση των υποχρεώσεων του από τη δανειακή σύμβαση πρέπει να υπολογίζονται, μετά την ακύρωση ως καταχρηστικού του ανωτέρω όρου, από την τράπεζα με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία των δύο νομισμάτων που ίσχυε κατά την ημέρα εκταμίευσης του δανείου.

Ως νομική βάση για την κήρυξη του ανωτέρω ΓΟΣ ως καταχρηστικού και άκυρου χρησιμοποιήθηκε η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 6 του ν. 2251/1994 καθώς και η διάταξη του άρθρου 2 παρ. 7 περ. ια του ιδίου νόμου σύμφωνα με την οποία *per se* καταχρηστικοί είναι και οι όροι, οι οποίοι, χωρίς σπουδαίο λόγο, αφήνουν το τίμημα αόριστο και δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του με κριτήρια ειδικά καθορισμένα στη σύμβαση και εύλογα για τον καταναλωτή.

Ειδικότερα, με την ανωτέρω απόφαση κρίθηκε ότι ο προαναφερθείς συμβατικός όρος είναι καταχρηστικός ως αόριστος και ασαφής παραβιάζοντας με αυτόν τον τρόπο την υποχρέωση σαφήνειας και διαφάνειας των Γ.Ο.Σ, που ορίζει το άρθρο 2 του ν. 2251/1994, αφού με αυτόν δεν παρουσιάζονται με τρόπο σαφή και ορισμένο τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, δεν αποτυπώνεται ευκρινώς ο τρόπος λειτουργίας της συναλλαγματικής ισοτιμίας, η μέθοδος και οι ιδιαιτερότητες του μηχανισμού μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε ξένο νόμισμα καθώς και η σχέση μεταξύ του μηχανισμού αυτού και τυχόν άλλων που προβλέπονται σε έτερους συμβατικούς όρους σχετικά με την αποδέσμευση και την αποπληρωμή των δανείων.

Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή έχει ήδη λάβει γνώση της συγκεκριμένης πρωτόδικης απόφασης η οποία δημοσιεύτηκε την 07-05-2014. Η συγκεκριμένη απόφαση δεν έχει

καταστεί τελεσίδικη αφού θα επανεξεταστεί κατ' έφεση σε δεύτερο βαθμό, προκειμένου να επανεκτιμηθούν οι τυπικοί και ουσιαστικοί λόγοι κρίσης του δικαστηρίου.

Σε κάθε περίπτωση καμία σχετική απόφαση δικαστηρίου δεν έχει καταστεί αμετάκλητη κρίνοντας τον προαναφερθέντα συμβατικό όρο καταχρηστικό ως αόριστο και ασαφή, έτσι ώστε , σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 21 του ν. 2251/1994 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, να δύναται ο Υπουργός Ανάπτυξης να καθορίσει με Υπουργική απόφαση τους όρους και τις προϋποθέσεις προσαρμογής της συναλλακτικής συμπεριφοράς των προμηθευτών στο δεδικασμένο της αμετάκλητης δικαστικής απόφασης, εφόσον οι συνέπειες του δεδικασμένου έχουν ευρύτερο δημόσιο ενδιαφέρον για την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και την προστασία των καταναλωτών.

ii. Η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/17/ΕΕ για την ενυπόθηκη πίστη

Σημειώνεται, τέλος, ότι στην προσφάτως εκδοθείσα ευρωπαϊκή Οδηγία 2014/17/ΕΕ για την ενυπόθηκη πίστη υπάρχει ειδικό κεφάλαιο που ρυθμίζει τα δάνεια σε ξένο νόμισμα και τα δάνεια μεταβλητού επιτοκίου. Σύμφωνα με αυτήν πρέπει τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ώστε όταν μια σύμβαση πίστωσης αφορά δάνειο σε ξένο νόμισμα, τη στιγμή που συνάπτεται η σύμβαση να υπάρχει το κατάλληλο κανονιστικό πλαίσιο ώστε να διασφαλίζεται τουλάχιστον ότι: α) ο καταναλωτής έχει το δικαίωμα να μετατρέψει τη σύμβαση πίστωσης σε εναλλακτικό νόμισμα υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ή β) υπάρχουν άλλες ρυθμίσεις που περιορίζουν τον συναλλαγματικό κίνδυνο στον οποίο είναι εκτεθειμένος ο καταναλωτής βάσει της σύμβασης πίστωσης.

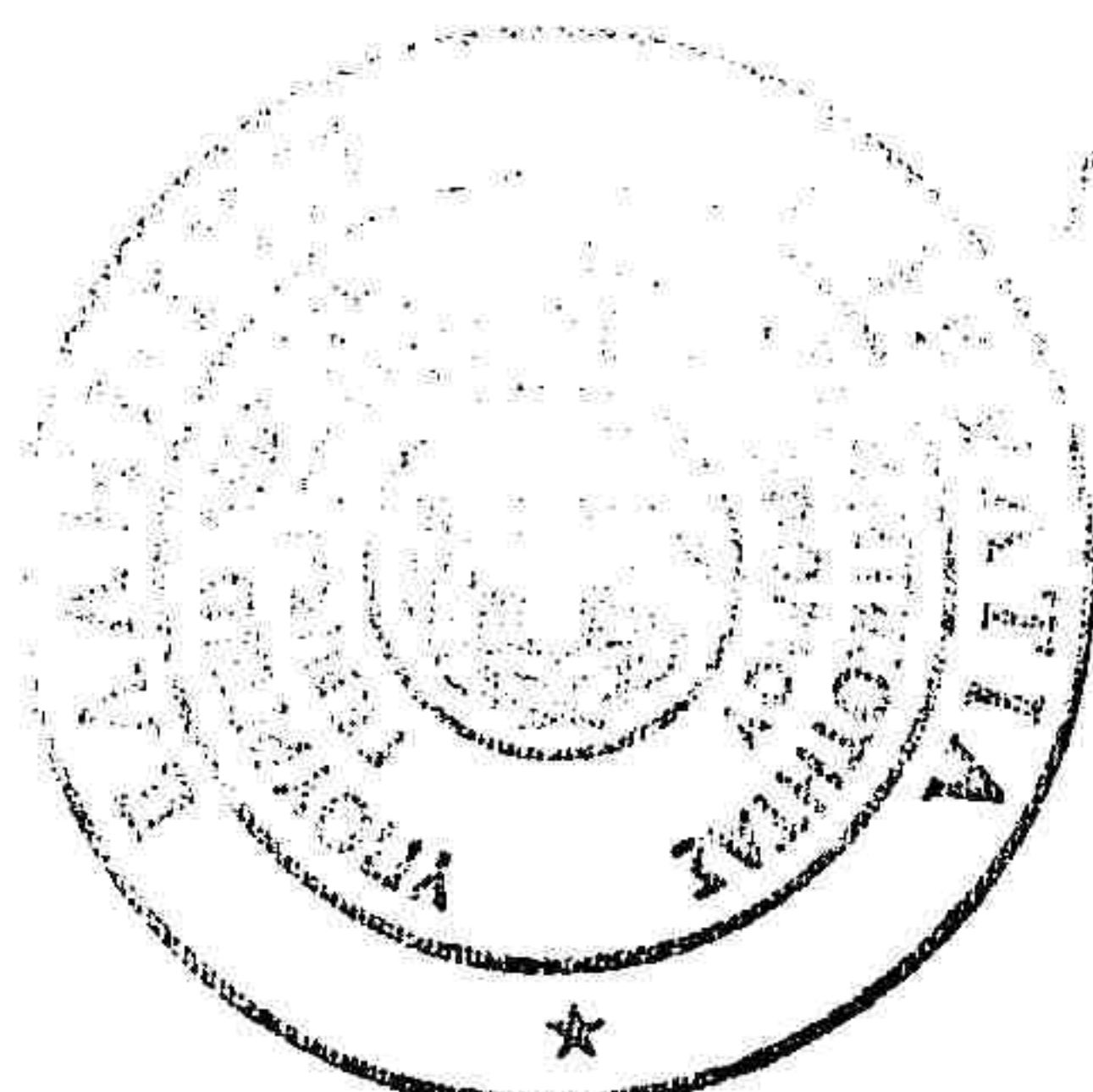
Η Οδηγία αυτή εφαρμόζεται σε συμβάσεις πίστωσης που θα συναφθούν μετά από τις 21 Μαρτίου 2016, ενώ ρητά ορίζεται σε αυτήν ότι τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν περαιτέρω ρυθμίσεις όσον αφορά τα δάνεια σε ξένο νόμισμα, με την προϋπόθεση ότι αυτές οι ρυθμίσεις δεν έχουν αναδρομική ισχύ. Η ενσωμάτωση της Οδηγίας αυτής αποτελεί αρμοδιότητα του Υπουργείου Οικονομικών και στη σχετική νομοπαρασκευαστική επιτροπή θα συμμετέχουν και εκπρόσωποι της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

2. Αναστολή πλειστηριασμών

Αναφορικά με την προστασία των δανειοληπτών από τους πλειστηριασμούς, σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου 4224/2013 (ΦΕΚ Α' 288) αναστέλλονται οι πλειστηριασμοί σε βάρος της κύριας κατοικίας των οφειλετών, έως την 31η Δεκεμβρίου 2014, εφόσον αυτοί πληρούν ορισμένα κριτήρια που θέτει ο νόμος και συγκεκριμένα:

- α) η αντικειμενική αξία της κύριας κατοικίας δεν υπερβαίνει τις 200.000 ευρώ
- β) το καθαρό οικογενειακό εισόδημα χωρίς τις κρατήσεις για τα ασφαλιστικά ταμεία, φόρο εισοδήματος και εισφορά αλληλεγγύης, να είναι μέχρι 35.000 ευρώ
- γ) η συνολική αξία κινητής και ακίνητης περιουσίας να είναι μικρότερη ή ίση με 270.000 ευρώ. Από το ποσό αυτό, το σύνολο των καταθέσεων και κινητών αξιών του οφειλέτη δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ.

Σημειώνεται ότι εξακολουθεί να ισχύει η προστασία της κύριας κατοικίας μέσω της υπαγωγής στο ν.3869/2010, ο οποίος με τις πρόσφατες τροποποιήσεις με το ν.4161/2013, παρέχει απόλυτη προστασία της κύριας κατοικίας του οφειλέτη που βρίσκεται σε μόνιμη αδυναμία πληρωμών έναντι όλων των δανειστών (τράπεζες, ιδιώτες, εταιρείες κτλ), αμέσως μετά την υποβολή αίτησης υπαγωγής στο νόμο και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης.

ΑΝΤΙΣΤΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο/Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ

[Handwritten signature]

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΓΙΑΚΟΥΜΑΤΟΣ